

Bij scheiden van drijfmest ontstaat een dunne fractie (rijk aan werkzame stikstof) en dikke fractie (rijk aan fosfaat en organische stof). Pas het bemestingsplan zo aan dat de mestscheidingsproducten zo goed mogelijk aansluiten bij de behoefte van het gewas en de levering uit de bodem.

Mestscheidingsproducten optimaal inzetten in ruimte en tijd verhoogt de nutriëntenbenutting en beperkt verliezen naar het watersysteem.

Mest bestaat voor ongeveer 10% uit droge stof en 90% water. Door mest te scheiden ontstaat een dunne en dikke(re) fractie. Vaak wordt na scheiding nog een aanvullende stap gezet om één, of beide fracties op te werken. De (opgewerkte) dunne fractie is rijk aan werkzame stikstof en de dikke fractie is rijk aan fosfaat. In het bemestingsplan kunnen deze fracties apart worden ingezet, en zo nauwkeuriger invulling worden gegeven aan de bemestingsadviezen en de '4 juistheden' van bemesting: de juiste mestsamenstelling, de juiste hoeveelheid, het juiste moment en de juiste plaats. De fosfaat-rijke dikke fractie kan bijvoorbeeld worden verdeeld over de percelen op basis van de fosfaattoestand van de bodem: minder bij een hoge(re) fosfaattoestand en meer bij een lage(re) fosfaattoestand. De dunne fractie die rijk is aan werkzame N, kan gedurende het groeiseizoen worden ingezet om het gewas bij te bemesten, mits dit emissiearm gebeurt (wettelijk verplicht voor dierlijke mest).

Scheiden aan de bron

Mestscheiding kan op verschillende manieren. Met scheiding aan de bron wordt de urine fractie direct onder de koe (koetoilet) of in de stal (aangepaste vloer met kleine gaatjes) gescheiden van de dikke(re) fractie. Mestscheiding kan ook mechanisch, bijvoorbeeld met een schroefpers (Vijzelpers) waarbij de mest met een vijzel door een cilindrische zeef wordt geperst of met een decanter waarbij de mest in een horizontale centrifuge op hoge snelheid wordt gescheiden. Beide

Is de maatregel haalbaar

Effectiviteit

Inpasbaarheid

technieken kunnen op bedrijfsschaal worden ingezet. Op grotere schaal kan de dunne fractie worden opgewerkt door middel van ultrafiltratie en omgekeerde osmose.

Nutriënten gerichter inzetten

Gewassen hebben nutriënten nodig. Bij onbewerkte mest stemt de nutriënten-samenstelling niet altijd overeen met de nutriëntenlevering door de bodem en de gewasbehoefte. Door mest te scheiden ontstaan twee fracties die verschillen in eigenschappen en samenstelling, waardoor nutriënten gerichter kunnen worden ingezet. Hierdoor kan de bemesting beter worden afgestemd op de behoefte van het gewas en het moment van toediening. Een betere benutting van nutriënten kan leiden tot minder verliezen naar lucht en water, bijvoorbeeld in de vorm van ammoniakemissie en nitraatuitspoeling. Belangrijk is wel dat mestbewerking alleen bijdraagt aan emissie-reductie wanneer de mestfracties volgens de '4 juistheden' worden toegediend.

Mestscheidingsproducten zijn dierlijke mest en dienen emissiearm te worden toegediend met een inwerkplicht op bouwland.

Kosten en opbrengsten

Mestbewerking vraagt om investeringen, zeker wanneer een bedrijf een eigen installatie wil aanschaffen. Tegelijkertijd brengt ook het afvoeren van mest kosten met zich mee. Afhankelijk van de situatie kan mestscheiding economisch interessant zijn, bijvoorbeeld wanneer nutriënten beter op het eigen bedrijf benut kunnen worden of wanneer transport en afvoer van mest worden verminderd.

Binnen de Europese regelgeving zijn recent kaders gesteld om zogenoemde RENURE-producten toe te laten. Voor deze producten verandert (onder strikte voorwaarden) de status van dierlijke mest naar kunstmest. In Nederlands is dit nog niet toegestaan. Voor melkveehouders kan het in de toekomst financieel aantrekkelijk worden om mest te scheiden als mestscheidingsproducten voldoen aan de RENURE-criteria. Een deel van de kunstmest wordt dan vervangen door bewerkte mest, waardoor zowel afvoerkosten als kosten voor de aankoop van kunstmest kunnen worden bespaard.

Meer weten?

Scan de QR-code voor uitgebreide, actuele informatie over deze maatregel.

Tips:

Houdt er rekening mee dat de N-gebruiksnorm onderscheid maakt tussen de verschillende dierlijke mestfracties ([zie link](#)).